

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2022-2025) d. 24-05-2023

Mødedato Onsdag d. 24. maj 2023 kl. 08:30

Mødested M.5/rådhuset

Mødedeltagere Ulrik Wilbek, Mads Panny, Kim Dongsgaard, Kurt Mosgaard, Mette Nielsen (Fravær), Martin Sanderhoff, Torsten Nielsen, Peter Juhl, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Igangsætning, videreudvikling og færdiggørelse af projekter (bevillingssag).....	3
Ændret planlægning i forbindelse med bæredygtige boliger i Tange (Bevillingssag).....	8

Punkt 1: Igangsætning, videreudvikling og færdiggørelse af projekter (bevillingssag)

22/36141

Resume

Landdistriktsudvalget skal med denne sag tage stilling til en række vigtige projekter, der foreslås finansieret af ikke disponerede midler på anlægsbudgettet "Udvikling i mindre byer og landdistrikter 2023".

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at der afsættes 300.000 kr. til opstart af "Områdefornyelse Ravnstrup" i 2023,
2. at der, når Viborg Kommune har modtaget meddelelse om den statslige ramme, fremsættes en bevillingssag til områdefornyelse for Ravnstrup på 2.700.000 evt. inkl. statslig medfinansiering,
3. at der afsættes 655.000 kr. til projektet "Anlæg af Skals Torv" i 2023,
4. at der afsættes 340.000 kr. til projektet "Udsigtsmøbel i Hjarbæk" i 2023, og
5. at der afsættes 400.000 kr. til rådgiverhonorar til strategisk planlægning for landsbyerne i 2023, som finansieres af Landdistriktsudvalgets driftsbudget.

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Landdistriktsudvalget indstiller til byrådet,

6. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 300.000 kr. til kontoen "Områdefornyelse Ravnstrup" med rådighedsbeløb i 2023,
7. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 655.000 kr. til projektet "Anlæg af Skals Torv" med rådighedsbeløb i 2023,
8. at anlægsudgiftsbevillingen til "Realiseringsplan for Hjarbæk" forhøjes med 340.000 kr. med rådighed i 2023, og
9. at den samlede udgift på 1.295.000 kr. i 2023 finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen "Udvikling i mindre byer og landdistrikter" i 2023.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 17-05-2023

1. at der afsættes 300.000 kr. til opstart af "Områdefornyelse Ravnstrup" i 2023,
2. at der, når Viborg Kommune har modtaget meddelelse om den statslige ramme, fremsættes en bevillingssag til områdefornyelse for Ravnstrup på 2.700.000 evt. inkl. statslig medfinansiering,
3. at landdistriktsudvalget ser i udgangspunktet positivt på at finde ekstra økonomi til Skals Torv, men udvalget ønsker at afvente analysen af mødesteder og forsamlingshuse senere i 2023, før der gives en eventuel anlægsbevilling,,
4. at der afsættes 340.000 kr. til projektet "Udsigtsmøbel i Hjarbæk" i 2023, og
5. at der afsættes 400.000 kr. til rådgiverhonorar til strategisk planlægning for landsbyerne i 2023, som finansieres af Landdistriktsudvalgets driftsbudget.

Landdistriktsudvalget indstillede til byrådet:

6. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 300.000 kr. til kontoen "Områdefornyelse Ravnstrup" med rådighedsbeløb i 2023,

7. at anlægsudgiftsbevillingen til ”Realiseringsplan for Hjarbæk” forhøjes med 340.000 kr. med rådighed i 2023, og

8. at den samlede udgift på 640.000 kr. i 2023 finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” i 2023.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 24-05-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Landdistriktsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget behandlede i sit møde den 23. februar 2023 ([link til sag nr. 3 på landdistriktsudvalgsmødet den 23. februar 2023](#)) bevillingssagen om anvendelse af budget til udvikling i mindre byer og landdistrikter 2023.

Landdistriktsudvalget besluttede her, hvordan budgettet skal fordeles på de puljer/konti (drift og anlæg), som oprettes i 2023.

Forvaltningen er efterfølgende blevet opmærksom på en række vigtige projekter, der mangler finansiering. Disse kan finansieres af restbudgettet på 7.645.000 kr.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Det resterende anlægsbudget for 2023 til byfornyelsesområdet under Landdistriktsudvalget der pt. ikke er bevilliget er 7,645 mio. kr., hvoraf 1,0 mio. kr. er disponeret til ”Bæredygtige boligformer i landdistrikterne 2023” – se tabel 1. Nedenfor beskrives de vigtige projekter og forslag til finansieringen fremgår af tabel 1.

Områdefornyelse 2023

Landdistriktsudvalget besluttede i sit møde den 23. februar 2023 ([link til sag nr. 2 på landdistriktsudvalgsmødet den 23. februar 2023](#)) at igangsætte områdefornyelse i henholdsvis Løgstrup i 2023 og i Tange i 2024. Udvalget tilkendegav ønske om at ville starte en tredje områdefornyelse i løbet af 2023 eller 2024.

Forvaltningen indstiller, at der igangsættes områdefornyelse i Ravnstrup i efteråret 2023.

Ravnstrup har været igennem en LUP-proces og Landdistriktsudvalget har godkendt den Lokale Udviklingsplan i sit møde den 30. januar 2023 ([link til sag nr. 2 på landdistriktsudvalgsmødet den 30. januar 2023](#)).

Det foreslås, at der afsættes 3,0 mio kr. til denne områdefornyelse, som frigives over årene 2023-2026.

I 2023 vil der være behov for 300.000 kr. til programskrivning m.m. Det resterende budgetbeløb foreslås fordelt med 1,2 mio. i 2024 og de resterende 1,5 mio. i 2025.

I denne sag indstilles en bevilling på 300.000 kr. til rådighed i 2023.

Landdistriktsudvalget besluttede i sit møde den 23. februar 2023 ([link til sag nr. 3 på landdistriktsudvalgsmødet den 23. februar 2023](#)), at den statslige ramme for 2023 alene anvendes til områdefornyelsen i Løgstrup. Hvis der herefter rester statslige midler i 2023, foreslår forvaltningen, at disse anvendes til områdefornyelsen i Ravnstrup, alternativt bliver denne finansieret af kommunale midler.

Landdistriktsudvalget vil få forelagt en bevillingssag på resten af områdefornyelsen i Ravnstrup, når meddelelsen fra Staten er modtaget.

Skals Torv

Den Lokale Udviklingsplan for Skals blev godkendt af Byrådet på mødet den 2. september 2020 ([link til sag nr. 14 på byrådsmødet den 2. september 2020](#)).

Landdistriktsudvalget har i sit møde den 27. oktober 2020 ([link til sag nr. 2 på landdistriktsudvalgsmødet den 27. oktober 2020](#)) besluttet at imødekomme en ansøgning fra Skals Borgerforening på 260.000 kr. til Skals Bypark og 575.000 til Skals Torv.

Efterfølgende viste det sig at være vanskeligt for en forening at udføre anlægsarbejder på offentlige torve og pladser. I andre byer er lignende projekter udført af Viborg Kommune i forbindelse med en områdefornyelse eller som et selvstændigt anlægsprojekt.

Skals Borgerforening og et rådgiverfirma udarbejdede et skitseprojekt for Skals Torv, se bilag 1. Dette projekt er efterfølgende godkendt af Viborg Kommune som grundejer.

For at realisere anlægsprojektet ”Skals Torv” som det er skitseret og godkendt, vil det kræve yderligere 655.000 kr. Årsagen til den øgede udgift er: det skitserede projekt er dyrere end borgerforeningens ansøgning, der er indregnet rådgiverhonorar, uforudsete udgifter og endelig er beløbet indeksreguleret for de generelle øgede anlægspriser.

Skals Torv er beliggende centralt i byen på et offentligt areal (torve og pladser) og er byens samlingssted i forbindelse med udeaktiviteter som f.eks. torvedage og lignende. Derfor foreslår forvaltningen, at der afsættes yderligere anlægsmidler, således Viborg Kommune kan igangsætte anlægsarbejdet og torvet kan færdiggøres, jfr. den godkendte plan.

Skals er en del af områdefornyelsen ”Fjordklyngen” og har derfor kun fået udført anlægsprojektet, Skals Bypark.

Udsigtsmøbel i Hjarbæk

Områdefornyelsen i Hjarbæk er startet i 2021 og forventes afsluttet i 2024 til et samlet budget på 2,5 mio. kr. I områdefornyelsen er der arbejdet med 4 nedslagspunkter, hvoraf ”Udsigtsmøbel i Hjarbæk” er det ene.

Den samlede anlægsudgift for projektet var anslået til 700.000 kr. Anlægsprojektet er myndighedsbehandlet og klar til udførelse.

For at realisere anlægsprojektet ”Udsigtsmøbel i Hjarbæk” som projekteret, vil det dog kræve yderligere 340.000 kr. Årsagen til den øgede udgift er, at der er sket væsentlige prisstigninger på egetræ og beton i løbet af det sidste halve år. Det er ikke muligt at omprioritere økonomien indenfor de 4 nedslagspunkter, da anlægsudgifterne på projekterne i forvejen er pressede.

Hjarbæk er en lystbådehavn, hvor der er stor aktivitet omkring lystbåds- og sjægtesejlads. Med optagelsen af de nordiske klinkbådstraditioner på UNESCOS verdensarvsliste i 2021 er sjægterne blevet en vigtig kulturarv. I Hjarbæk afholdes VM i sjægtesejlads, som i 2023 afvikles i august måned.

Projektet anlægges på havnen og består af udsigtsplateauer i beton og siddemøbler i egetræ, se bilag 2. Anlægsprojektet ”Udsigtsmøbel i Hjarbæk” har ikke kun værdi for lokalområdet, men i høj grad også for turister og andre besøgende.

Strategisk planlægning for landsbyerne

Byrådet har besluttet at arbejde med den strategiske planlægning for landsbyerne, jfr. den vedtagne Planstrategi 2040. Det er en del af planloven, at Kommunerne skal arbejde med den strategiske planlægning for landsbyerne i forbindelse med kommuneplanen.

Forvaltningen foreslår, at der afsættes 400.000 kr., som anvendes til indledende kortlægning og analysearbejde. Denne driftsudgift foreslås afholdt af Landdistriktsudvalgets driftsbudget.

Handel i Landdistrikterne

Viborg Egnens Handelsråd er en forening, som har til formål ”at fremme handel og service i Viborg Kommune samt fremme samarbejdet mellem de til enhver tid eksisterende handelsstandsforeninger i Viborg Kommune”.

Foreningen, der rummer 9 handelsbyer i Viborg Kommune, arbejder pt. med at definere retningen på det fremtidige fælles samarbejde på tværs af byer, brancher og geografi.

Viborg Egnens Handelsråd afholdt generalforsamling den 3. maj 2023, hvor der bl.a. var fokus på handel i landdistrikterne og hvordan man kan bevare livet i byerne.

Viborg Egnens Handelsråd arbejder med en ansøgning til Landdistriktsudvalget med fokus på samarbejdet og handel i landdistrikterne. Nogle af de umiddelbare udfordringer, der opleves, er butikslukninger, generationsskifte, professionalisering af bestyrelser, kompetenceudvikling m.v. samt understøttelse af liv i byerne.

Landdistriktsudvalget vil få forelagt ansøgningen, når denne modtages.

Finansiering

Ovenstående projekter foreslås finansieret af anlægsbudgettet ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” for 2023, således:

Tabel 1:

Pulje/konti	2023	2024	2025	2026
Afsat restbudget	7.645.000	10.996.000	10.520.000	5.075.000
Bevillinger 2023 i denne sag				
Områdefornyelse Ravnstrup	300.000			
Anlæg af Skals Torv	655.000			
Anlæg af Udsigtsmøbel i Hjarbæk	340.000			
Bevilling i alt i denne sag	1.295.000	0	0	
Rest efter bevilling – overskud/underskud de enkelte år	6.050.000	10.996.000	10.520.000	5.075.000
Disponeringer i 2023, jfr. beskrivelser – bevilling forelægges udvalget senere				
Områdefornyelse Løgstrup		700.000	2.000.000	2.500.000
Områdefornyelse – forventet statstilskud				-3.300.000
Områdefornyelse Tange		300.000	700.000	1.500.000
Bæredygtige boligformer i landdistrikter 2023	1.000.000	1.000.000		
Områdefornyelse Ravnstrup		1.200.000	1.500.000	
Overskud/underskud de enkelte år	5.050.000	7.796.000	6.320.000	4.375.000

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Udvalget vil på et senere tidspunkt få forelagt 1-2 sager om disponering af de resterende udisponerede midler for anlægsbudgettet for byfornyelsesområdet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Såfremt der sidst på året er et overskydende restbeløb for 2023, kan dette søges overført i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Skals Torv skitseprojekt

Udsigtsmøbel Hjarbæk havn

Punkt 2: Ændret planlægning i forbindelse med bæredygtige boliger i Tange (Bevillingssag)

22/39391

Resume

Landdistriktsudvalget skal med denne sag tage stilling til, om der skal igangsættes skitseprojekt for Tiny houses i Tange med henblik på udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan, der vil muliggøre plangrundlaget for realisering af projektet efterfølgende. Der skal laves ændret planlægning, og der er brug for ekstern bistand hertil.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at der afsættes 300.000 kr. til rådgiverhonorar til udarbejdelse af skitseprojekt for Tiny Houses, på Bjerringbrovej, matrikel nr. 12d i Tange

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Landdistriktsudvalget indstiller til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 300.000 kr. til kontoen ”Bæredygtige boliger i Tange” med rådighedsbeløb i 2023,

3. at den samlede udgift på 300.000 kr. i 2023 finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” i 2023

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 17-05-2023

Landdistriktsudvalget besluttede:

1. at der afsættes 300.000 kr. til rådgiverhonorar til udarbejdelse af skitseprojekt for bæredygtige boliger (herunder inkluderet mulighed for Tiny Houses), på Bjerringbrovej, matrikel nr. 12d i Tange. Bebyggelsen skal bestå af fællesskabsorienterede bæredygtige boliger med bl.a. boligfællesskaber til både seniorer og børnefamilier. Der kan evt. bygges et fælleshus, der kan danne grundlag for livskvalitet og for det fællesskab der ligger udenfor boligen. Bebyggelsen skal være med til at løfte fællesskabet i Tange generelt, og skal udvikles i nært sammenhæng med borgerne i Tange. Gudenåcentralen/Norlys skal som ejer af grunden naturligvis involveres på nært hold.

Landdistriktsudvalget indstillede til byrådet:

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 300.000 kr. til kontoen ”Bæredygtige boliger i Tange” med rådighedsbeløb i 2023,

3. at den samlede udgift på 300.000 kr. i 2023 finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” i 2023

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 24-05-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Landdistriktsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har i Budgetforliget for 2023-2026 besluttet, at Landdistriktsudvalget skal undersøge mulighederne for at placere alternative, bæredygtige boformer, f.eks. Tiny Houses i Viborg Kommune. Sagen blev behandlet på byrådets møde i september 2022 ([Link til sag nr. 1 i byrådet 21.september 2022](#)).

Landdistriktsudvalget behandlede på et møde i november 2022 en sag om igangsætning af nye lokale udviklingsplaner (LUP) ([link til sag nr. 2 på mødet den 24. november 2022](#)). Udvalget besluttede, at der i 2023 skal udarbejdes Lokale Udviklingsplaner for Tange og Mammen.

Landdistriktsudvalget behandlede på et møde i januar 2023 en sag om undersøgelse af muligheder for etablering af bæredygtige boligformer i Tange ([link til sag nr. 4 på mødet den 30. januar 2023](#))

Inddragelse og høring

Der gennemføres i forbindelse med den lokale udviklingsplan for Tange opstartsmøde og udviklingsworkshop med lokalsamfundet. I den forbindelse vil sagen om bæredygtige boliger i Tange også blive behandlet.

Beskrivelse

Området, hvor der planlægges for etablering af bæredygtige boligformer, er beliggende på Bjerringbrovej, matrikel nr. 12d, i den nordøstlige del af Tange. Området er ejet af en privat grundejer og forvaltningen er i dialog med grundejeren, og der er indgået aftale om konceptet og planlægningsprocessen.

Området ligger i nærheden af Tange sø, som er Danmarks største kunstige sø på 6 km². Fra matriklen til Tangeværket er der ca. 850 m., hvor der er adgang til Tange sø og vandrestier. Derudover er der ca. 2,8 km. til badestranden ved Tange Sø. Der er ca. 900 m. til den lokale friskole og den lokale børnehave.

Området afgrænses mod nordvest af et eksisterende parcelhusområde og af kommunevejen Bjerringbrovej. Mod sydvest afgrænses området af et erhvervsområde. Mod sydøst afgrænses området af jernbanen og togforbindelsen mellem Langå og Struer. Mod nordøst afgrænses området af det åbne land, fremgår af bilag 1.

Eksisterende forhold

Området er omfattet af gældende kommuneplanrammer og lokalplan. I Kommuneplan 2017-2029 er området registreret som byzone og udlagt til boligformål med mulighed for tæt-lav og åben-lav bebyggelse i maks. 2 etager og 8,5 meter.

Området er omfattet af lokalplan nr. E.408-1 og er udlagt til erhvervsudvidelse og lokalt erhvervsareal. Etablering af bæredygtige boligformer på arealet kræver derfor, at der vedtages en ny lokalplan.

Lokalplanområdet udgør matrikel nr. 12d og nr. 25 og har et samlet areal på ca. 3,8 hektar. Forvaltningen vurderer, at det kun er matrikel nr. 12d, hvorpå der kan opføres ny bebyggelse og dette omfatter et areal på ca. 2,3 hektar fremgår af bilag 1.

Konceptuelle og planlægningsmæssige undersøgelser

Realisering af projektet kræver, at der vedtages en ny lokalplan. Processen for og ønskerne til lokalplanlægning skal derfor afklares, ligesom der skal opstartes indledende dialog om de forskellige myndighedstilladelser, som projektet vil kræve.

Endvidere skal der udvikles på konceptet med bæredygtige boliger, så det matcher de politiske forventninger og markedsbehovene og realiseres med højt arkitektonisk niveau.

Der er behov for rådgiverbistand til gennemførelse af processen, herunder til ændret planlægning, konceptualisering, skitsering og undersøgelser af markedsbehov.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Konceptudviklingen, herunder den indledende planlægning gennemføres i 2023. Der forventes vedtaget lokalplan i 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Der skal udarbejdes kommuneplantillæg samt lokalplan. Det skal endvidere afklares, hvem der skal stå for udvikling og byggemodning af grunden.

Bilag

Oversigtskort over område til ny bebyggelse i Tange.pdf